

Quan la didàctica porta el nom d'educació social

treball continuat i permanent amb entitats als països d'origen.

El títol, per si mateix, també mereix un comentari. Títol provocatiu, enginyós i certament intencionat que ens convida a llegir les seves pàgines amb una mirada crítica, una actitud oberta i amb clara intenció que el lector prengui consciència de la realitat descrita, possiblement amb la pretensió que la solució al problema no passa exclusivament pels polítics, professionals i amplis i exhaustius programes d'intervenció sinó que també per l'exercici i l'aprenentatge de la tolerància, solidaritat i comprensió de la societat i de les persones i entorns que d'alguna o altra manera, directament o indirectament, conviuen amb aquests menors.

En definitiva, és un llibre interessant i necessari per a aquelles persones preocupades i sensibles al tema i, gosaria dir, d'obligada lectura per a tots els professionals de l'àmbit social i educatiu -i els seus corresponents responsables polítics- per tal, com dèiem més amunt, de prendre consciència no solament de la necessitat i la urgència de trobar vies de solució, sinó també de les competències i funcions socioeducatives que els són pròpies.

Lluís Toledano

Autors: Anna Forés i Montserrat Vallvé

Títol: *Quan la didàctica porta el nom d'educació social.*

Edita: Fundació Pere Tarrés-Universitat Ramon Llull, Barcelona, 2002.

Han passat uns segles d'ençà que Comenís escrigué la *Didàctica Magna*. La didàctica és l'art d'ensenyar, i evidentment en qualsevol procés i/o relació educativa hi ha present una acció didàctica. Les autores del llibre han posat de costat "l'altra educació" (aquella que es porta a terme en els contextos no formals) i la didàctica, d'una forma molt creativa. De fet, en el mateix títol del llibre hi trobem les claus del que les seves planes ens ofereixen: una didàctica "redenominada" educació social. Les autores pensen que no és vàlid "reprendre" vells discursos didàctics, no del tot encertats per al currículum necessari en la formació d'educadors socials. Repensar la didàctica des de l'educació social, aquest és l'objectiu fonamental del llibre que us presentem.

L'acostament entre didàctica i educació social, té el seu fonament en el pròleg (de Georges Laferrière) quan diu que "la màgia, la metàfora i la didàctica (...) havien transmès un virus creatiu". Aquesta dimensió creativa, la part més important d'aquest nou apropament, és la que permetrà que es positivitzin moltes

de les accions difícils que es presenten en aquesta professió. De fet, aquest és l'estil narratiu del llibre, on es conjuguen les metàfores, les imatges, les posades en escena, les entrevistes, els testimonis i mil i una altres aportacions.

El llibre s'estructura en 9 capítols diferents que donen resposta a alguns dels interrogants de la intervenció des de l'educació social. Alguns d'aquests són: aprendre amb signe positiu, currículum i didàctica, educar des de la improvisació (la màgia del moment), els indrets de la didàctica, la posada en escena des de la didàctica, etc. Un altre exemple de la creativitat de les autores és que el conjunt de la primera lletra de cada capítol acaben conformant un acrònim:

D.I.D.À.C.T.I.C.A. El darrer capítol, titulat "amb veu pròpia", és el colofó d'aquesta proposta. Els testimonis de deu educadors/es socials concreten i exemplifiquen moltes de les coses que s'han comentat. Una de les educadores diu en relació amb l'art d'ensenyar: "una de les coses que l'educador social ha de tenir present és que no transmet coneixements sinó que desenvolupa capacitats en l'altre".

Si la didàctica té a veure amb l'art de desenvolupar capacitats, (o d'educar socialment), ja ens dóna pistes que "això" de l'educació camina pel vessant artístic més que no pas pel vessant tècnico-

mecànic. En tot cas, el llibre segueix un model d'educació fonamentat en la part creativa, en allò de poètic que tot home necessita per esdevenir home i per seguir vivint amb alguna mena de sentit. L'educació social, passada pel sedàs de la didàctica, cerca retornar a les persones en situació social, l'espai simbòlic que els ha estat "segrestat".

Jordi Planella